

POSTANOWIENIE

Dnia 1 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziielewicz

w sprawie **adwokata K. P.**

obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze w zw. z § 50 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu,

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 1 września 2022 r.

kasacji wniesionej przez obrońcy obwinionego

od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury

z dnia 23 listopada 2019 r., sygn. akt WSD [...],

utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w W.

z dnia 24 czerwca 2019 r., sygn. akt SD [...]

oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a wydatkami postępowania kasacyjnego w kwocie 20 zł. (dwudziestu złotych) obciąża K. P..

UZASADNIENIE

Rzecznik Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w W. we wniosku z dnia 31 lipca 2017 r. zarzucił adw. K. P. to, że:

1) w okresie od dnia 19 września 2012 r. do dnia 3 października 2012 r. w O. będąc pełnomocnikiem E. K. i K. K. przed Sądem Rejonowym w O. I Wydział Cywilny w sprawie o sygnaturze akt: I C [...], nie wniósł apelacji od niekorzystnego dla klientów wyroku Sądu Rejonowego w O. I Wydział Cywilny z dnia 30 sierpnia 2012 r., tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 ustawy z dnia 26

maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze - dalej powoływana jako p.a. w zw. z § 6, § 49, § 56 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu – dalej powoływany jako ZEA;

2) w okresie od dnia 2 października 2012 r. do dnia 27 listopada 2014 r. w O. nie rozliczył się z E. K. i K. K. z otrzymanej w dniu 2 października 2012 r. kwoty na poczet opłaty od apelacji w wysokości 1.482 zł w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w O. I Wydział Cywilny o sygnaturze akt: I C [...], tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 p.a. w zw. z § 50 ZEA;

3) w okresie od 17 lutego 2012 r. do dnia 25 lipca 2013 r. w O. nie wniósł w imieniu E. K. i K. K. pozwu przeciwko Gminie O. o zapłatę 185.859,60 zł, wprowadzając ich w błąd co do faktu jego wniesienia, tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 p.a. w zw. z § 6 ZEA;

4) w okresie od dnia 17 lutego 2012 r. do 27 listopada 2014 r. nie rozliczył się z otrzymanej w dniu 17 lutego 2012 r. od K. K. kwoty 9.293 zł, która miała stanowić opłatę od pozwu w sprawie przeciwko Gminie O. o zapłatę kwoty 185.859,60 zł, tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 p.a. w zw. z § 50 ZEA.

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w W. orzeczeniem z dnia 24 czerwca 2019 r., sygn. akt: SD [...], orzekł, że:

1. w zakresie czynu opisanego w pkt 2 wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego uznaje obwinionego adw. K. P. za winnego czynu polegającego na tym, że w okresie od dnia 4 października 2012 r. do dnia 27 listopada 2014 r. w O. nie rozliczył się z E. K. i K. K. z otrzymanej w dniu 2 października 2012 r. kwoty 2.500 zł w części stanowiącej opłatę sądową w wysokości 1.482 zł od niewniesionej apelacji w sprawie przeprowadzonej przed Sądem Rejonowym w O. I Wydział Cywilny o sygn. akt: I C [...], tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 p.a. w zw. z § 50 ust. 1 ZEA i za ten czyn na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 3 i art. 82 ust. 1 p.a. w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 grudnia 2014 r. i wymierzył mu karę pieniężną dwudziestokrotności podstawowej stawki izbowej;

2. w zakresie czynu opisanego w pkt 4 wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego uznaje obwinionego adw. K. P. za winnego czynu polegającego na tym, że w okresie od dnia 25 lipca 2013 r. do dnia 27 listopada 2014 r. nie rozliczył się z E. K. i K. K. z otrzymanej w dniu 17 lutego 2012 r. kwoty 9.293 zł otrzymanej na poczet opłaty od ich pozwu przeciwko Gminie O. o zapłatę kwoty 185.859,60 zł do wniesienia którego to pozwu nie doszło, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 p.a. w zw. z § 50 ust. 1 ZEA i za to na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 3 i art. 82 ust. 1 p.a. w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 grudnia 2014 r. i wymierzył mu karę pieniężną dwudziestokrotności podstawowej stawki izbowej;

3. na podstawie art. 84 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 p.a. w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 grudnia 2014 r. wymierzył obwinionemu adw. K. P. łączną karę pieniężną trzydziestokrotności podstawowej stawki izbowej;

4. na podstawie art. 81 ust. 2 p.a. w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 grudnia 2014 r., orzekł dodatkowo wobec obwinionego adw. K. P. zakaz wykonywania patronatu na czas 5 lat;

5. na podstawie ust. 1 lit. a Uchwały Nr 23/2017 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 1 lipca 2017 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego zasądził od obwinionego adwokata K. P. zryczałtowane koszty postępowania dyscyplinarnego w wysokości 1.000 zł za dochodzenie dyscyplinarne na rzecz Izby Adwokackiej w W.;

6. na podstawie ust. 1 lit. b Uchwały Nr 23/2017 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 1 lipca 2017 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego zasądził od obwinionego adwokata K. P. zryczałtowane koszty postępowania dyscyplinarnego w wysokości 1.000 zł w postępowaniu przed Sądem Dyscyplinarnym I instancji na rzecz Izby Adwokackiej w W..

Powyższe orzeczenie zaskarżył obwiniony adw. K. P.

Po rozpoznaniu odwołania obwinionego adw. K. P., Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury orzeczeniem z dnia 23 listopada 2019 r., sygn. akt WSD [...], na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w związku z art. 95n pkt 1 p.a., utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie oraz zasądził od obwinionego na rzecz Naczelnej

Rady Adwokackiej koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Adwokatury w zryczałtowanej wysokości 1.000 zł.

Kasację od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 23 listopada 2019 r., sygn. akt WSD [...], wniósł obrońca obwinionego – adw. E. A..

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła w kasacji rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie: 1) obrazę art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 88 ust. 2 i art. 95n pkt 1 p.a., 2) obrazę art. 95h ust. 1 p.a. w zw. § 50 ust. 1 ZEA, 3) obrazę art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. w zw. art. 95n pkt 1 p.n., 4) obrazę art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i w zw. z art. 95n pkt 1 p.n.

Formułując powyższe zarzuty autorka kasacji wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 23 listopada 2019 r., sygn. akt WSD [...] oraz utrzymanego nim w mocy orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w W. z dnia 24 czerwca 2019 r., sygn. akt SD [...], i na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 95n p.n. umorzenie postępowania, alternatywnie wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Adwokatury, ewentualnie Sądowi Dyscyplinarnemu Izby Adwokackiej w W..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje,

Zgodnie z art. 91a. ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. p.a. od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury w drugiej instancji, przysługuje obwinionemu, jego obrońcy (obrońcom), rzecznikowi dyscyplinarnemu, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej, kasacja do Sądu Najwyższego. Jest ona nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Do rozpoznania tej kasacji stosuje się odpowiednio przepisy k.p.k. o kasacji (por. art. 95n. pkt 1 p.a.). Jeżeli taka kasacja jest rozpoznawana na rozprawie, to rozpoznaje ją Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów (por. art. 91d. ust. 3 p.a.), jeżeli zaś jest oczywiście bezzasadna lub oczywiście zasadna, to może zostać rozpoznana na posiedzeniu (por. art. 535 § 3 k.p.k. w zw. z art. 95n. pkt 1 p.a. oraz art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. z art. 95n. pkt 1 p.a.). W myśl art. 534 § 1 k.p.k. na posiedzeniu, jeżeli ustawa nie wymaga wydania

wyroku, Sąd Najwyższy orzeka w jednoosobowo, chyba, że Prezes Sadu Najwyższego zarządzi rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów. Przepis ten ma odpowiednie zastosowanie do rozpoznania kasacji w sprawach dyscyplinarnych adwokatów. Instytucja kasacji zapewnia, wynikające z art. 45 ust. 1 Konstytucji R.P., prawo do sądu w przypadku odpowiedzialności dyscyplinarnej adwokatów (por. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 czerwca 2012 r., sygn. akt K 9/10, OTK 2012, z. 6A, poz. 66). Wskazać należy, że kasacja w sprawach dyscyplinarnych adwokatów może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej. Zatem podstawy kasacji w sprawach dyscyplinarnych adwokatów zostały określone zdecydowanie wężiej od podstaw zwykłych środków odwoławczych. Celem kasacji o której mowa w art. 91a. i art. 91b. p.a. jest podważenie prawomocnego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury. Konieczność zapewnienia takim orzeczeniom stabilności, powoduje ograniczenia możliwości ich wzruszania jedynie do sytuacji, gdy w postępowaniu przed sądem odwoławczym doszło do rażącego naruszenia prawa, którego waga i doniosłość może być porównywana z bezwzględnymi przesłankami odwoławczymi wskazanymi w art. 439 § 1 k.p.k., a jednocześnie to naruszenie mogło mieć istotny wpływ na treść prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego. Możliwe jest też oparcie kasacji w sprawach dyscyplinarnych adwokatów na zarzucie rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej. Ustawodawca uniemożliwił zaś wnoszenie tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia z powodu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia, jak również od orzeczenia dyscyplinarnego zapadłego w pierwszej instancji. Patrząc z tego punktu widzenia na zarzuty kasacji obrońcy obwinionego adw. K. P. oraz ich uzasadnienie, to w istocie niektóre z nich sprowadzają się do kwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w W. i przybierają, w istocie, postać niedopuszczalnego w postępowaniu kasacyjnym zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia. Jak wynika z pisemnego uzasadnienia orzeczenia tego Sądu z dnia 24 czerwca 2019 r., nie pozostawił ten Sąd poza obszarem swoich rozważań żadnej kwestii mającej zasadnicze znaczenie dla podjętego

rozstrzygnięcia (por. s. 5 – 19). W tej sytuacji Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury mógł zbiorczo odnieść się do części zarzutów z odwołania obwinionego adw. K. P.. Należy przy tym zaznaczyć, że ewentualne wadliwości pisemnego uzasadnienia orzeczenia w świetle art. 537a k.p.k., stosowanego odpowiednio po myśli art. 95n. pkt 1 p.a., nie mogą skutkować uchyleniem orzeczenia. W realiach sprawy nie można uznać za rażąco naruszające wskazane w kasacji przepisy prawa procesowego (zarzut z pkt 3), wydanie przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury w dniu 23 listopada 2019 r. postanowienia o oddaleniu wniosków dowodowych obwinionego. Przedstawione przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury okoliczności jasno bowiem wskazują, iż rzeczywistym celem ich złożenia było jedynie spowolnienie toczącego się postępowania dyscyplinarnego. Taki wniosek jest jak najbardziej uprawniony, gdy się zważy, iż w dniu 27 listopada 2019 r. doszłoby do przedawnienia karalności zarzucanych obwinionemu K. P. przewinień dyscyplinarnych. Przypomnieć trzeba, iż nie jest do zaakceptowania sytuacja, by prawo do obrony było wykorzystywane w postępowaniu dyscyplinarnym w taki sposób, aby unicestwić podstawowy cel tego postępowania jakim jest wydanie, przez sąd dyscyplinarny, będący tzw. „sądem braci,” rozstrzygnięcia co do odpowiedzialności obwinionego za zarzucane przewinienia dyscyplinarne, czyli pociągnięcia osoby winnej do odpowiedzialności dyscyplinarnej zaś uwolnienie osoby niewinnej. Wbrew argumentacji zarzutu 2 kasacji trafnie również przyjęto czasokres popełnienia przypisanych obwinionemu K. P. przewinień dyscyplinarnych. Sąd Najwyższy podziela w tym zakresie stanowisko zajęte przez oba Sądy. Brak jest też podstaw do uwzględnienia zarzutu z pkt 1 kasacji, gdyż jak to wyżej podano, w dacie orzekania przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury, to jest w dniu 23 listopada 2019 r., nie doszło do przedawnienia przypisanych obwinionemu adw. K. P. przewinień dyscyplinarnych.

Kierując się przedstawionym motywami Sąd Najwyższy, z mocy art. 535 § 3 k.p.k. w zw. z art. 95n. pkt 1 p.a., rozstrzygnął jak w postanowieniu.

[as]